

تعیین سهم هوش هیجانی بر خودتنظیمی دانش آموزان شهر بندرعباس

صدیقه تربت¹، اقبال زارعی^{*2}

1. دانشجو کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران.

2. دانشیار و عضو هیات علمی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران

پست الکترونیک نویسنده ی مسئول: eghbalzareii2010@yahoo.com

شماره تماس نویسنده مسئول: 09173585169

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین سهم هوش هیجانی بر خودتنظیمی دانش آموزان شهر بندرعباس انجام گرفت. روش این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل 1790 دانش آموز مقطع متوسطه دوره دوم بندرعباس بود و براساس فرمول کوکران، نمونه ای به حجم 316 نفر (138 پسر و 178 دختر) به روش خوشه ای چند مرحله ای تعیین گردید. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه های 1-رگه هوش هیجانی پترایدز و فارنهام (2006)، 2- خودتنظیمی زیمرمن و مارتینز-پونز (1986) استفاده شد. داده ها با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون دو متغیره ساده به روش همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج نشان داد هوش هیجانی بر خودتنظیمی دانش آموزان مقطع متوسطه دوره دوم بندرعباس نقش دارد و مولفه ی خودآگاهی هوش هیجانی به صورت مستقیم و سایر مولفه های هوش هیجانی (خوشبینی، درک، ارزیابی و مهار عواطف و هیجان های خود و دیگران و مهارت اجتماعی) به صورت غیر مستقیم، با خود تنظیمی نقش دارد و بین مولفه های هوش هیجانی بجز مهارت اجتماعی با خودتنظیمی، رابطه معنی داری وجود دارد.

کلید واژه ها: هوش هیجانی، خودتنظیمی، دانش آموزان.

مقدمه

خودتنظیمی به فرآیندی اشاره دارد که در آن فراگیر به طور نظام مند، افکار، احساسات و رفتارهای خود را در دستیابی به اهداف مورد نظر هدایت می کند (زیمرمن و شانک¹، 2008). پنتریچ (1986) نیز خودتنظیمی را به عنوان فرآیندی فعال و ساختاری پردازشی تعریف می کند که با آن یادگیرنده اهداف فعالیت های یادگیری، شناخت، انگیزه و رفتار خود را تنظیم و کنترل می کند. دیدگاه های جدید مدیریت به نیازهای دانش آموزان برای پرورش روابط و موقعیت ها در جهت خود تنظیمی توجه می کند. در شیوه های جدید مدیریت کلاس به راهنمایی دانش آموزان برای دستیابی به انضباط فردی بیشتر و نظارت بیرونی کمتر توجه می شود. خود تنظیمی به خودزایی و خودکنترلی افکار، احساسات و رفتارها برای

¹ - Zimmerman & Schunk